

Міністерство культури і інформаційної політики України
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання самостійних робіт за дисципліною
«Актуальні тенденції організації архітектурно-ландшафтного середовища»
для здобувачів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»
третього року навчання за темою
«Мудборд-презентація»

Затверджені Методрадою ХДАДМ
Протокол №20-09 від 20.11.2022

Затверджені на засіданні кафедри архітектури ХДАДМ
Протокол № 3 від 21. 10. 2022 р.

Методичні вказівки до виконання самостійних робіт за дисципліною «Актуальні тенденції організації архітектурно-ландшафтного середовища» для здобувачів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» третього року навчання за темою «Мудборд-презентація» / Укладач: Н. П. Хороян – Харків: ХДАДМ, 2022. – 17 с.

Рецензент: доцент каф. Дизайн середовища ХДАДМ О.В. Шарлай

Кафедра архітектури

1. ВСТУП

Методичні вказівки розроблені для здобувачів вищої освіти за ОПП «Архітектурно-ландшафтне середовище» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» третього року навчання відповідно до робочої програми дисципліни «Актуальні тенденції організації архітектурно-ландшафтного середовища».

Для забезпечення відбиття творчих трендів, про які йдеться у дисципліні, та занурення студента в проблематику сучасної архітектурно-містобудівної діяльності, вводяться завдання, що розвивають творчі здібності та soft skills здобувачів.

Найбільш актуальним сьогодні є подання інформації у вигляді стислої презентації у вигляді схем та зображень, що супроводжуються короткими поясненнями. У творчій практиці архітекторів такий метод є одним із найбільш продуктивних як на етапі пошуку ідей, так і для швидкого та активного представлення будь-якого матеріалу, як показує досвід останніх років.

Особливого значення архітектори надають етапу творчого пошуку – це центральна структурна ланка в єдиному творчому процесі архітектурного проектування. Коли потрібно описати чи висловити ідею, такі чинники, як настрої, відчуття та інші абстрактні поняття, досить складно передати словами. З цією метою доречно використовувати колаж як швидку та влучну колекцію матеріалів для натхнення, яку нині називають «мудбордом» (moodboard) або «дошкою настроїв» (inspiration board). Склад мудборда завжди суто індивідуальний, його можуть становити колажі текстур, картинок і текстів, які пов'язані з темою/ідеєю проектного завдання, і загалом становлять певну опорну точку творчого процесу.

Передбачається, що в ході виконання завдань здобувачі розвиватимуть навички самопрезентації з означенням уподобань та професійних творчих якостей, а також вдосконалять розвиток методики концептуального архітектурного проектування. Разом з тим, прогнозується використання й закріплення раніше набутих вмінь та навичок виконання графічних зображень, композиційних та сенсових засад щодо подання презентацій та ескізних зображень об'єктів проектування.

2. ЗМІСТ КУРСУ

Дисципліна посідає важливе місце серед дисциплін підготовки бакалавра архітектури та є такою, що забезпечує світогляд архітектора, який вільно орієнтується у напрямках розвитку сучасної архітектури. Дисципліна базується на вивченні курсів підготовки бакалавра «Історія і культура України», «Історія архітектури та містобудування», а також на здобутому матеріалі історичних та культурологічних дисциплін загальної підготовки здобувача вищої освіти, так само, як і в процесі самостійного вивчення актуальної літератури, ознайомлення з інформаційними інтернет-ресурсами відповідної спрямованості.

Метою дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти із змістом та конкретними проявами художнього та інженерно-технічного розвитку протягом останнього десятиріччя ХХ – початку ХХІ ст. в галузях архітектури та містобудування. Введено спеціальні теми, що розкривають природу організаційних форм художньої і архітектурної діяльності та механізми їх розвитку.

Курс спрямовано на розвиток самостійного аналітичного мислення, та творче освоєння історико-культурного масиву відомостей, що відносяться до розуміння механізму розвитку теоретичної думки та її взаємодії з професійною практикою архітектора, розуміння специфічних особливостей розвитку архітектури та концептуальних підходів у сучасний період становлення архітектурної професії. Разом з тим, практичні завдання спрямовують здобувачів до визначення власного ставлення до проявів сучасних трендів, а також розвивають вміння професійної самоподачі (softskills) та архітектурної креативності.

Завданнями дисципліни є:

- формування уявлення про основні етапи розвитку сучасної архітектури в контексті світової історії;
- освоєння творчої спадщини майстрів архітектури і містобудування, виявлення теоретичних основ різних стильових напрямків і шкіл;
- показ змін у типах архітектурних форм, конструктивних систем та принципах містобудування, викриття причин цих явищ;
- виявлення індивідуальних підходів та концепцій майстрів сучасної архітектури.

У підсумку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- про основні періоди розвитку актуальної архітектури;
- про характер еволюції архітектури загалом і окремих її напрямків;

- про еволюцію та походження теоретичних принципів сучасної архітектури, зміну різних концепцій в процесі історичного розвитку архітектурної професії;
- про особливості розвитку різних майстрів архітектури та регіональні особливості архітектури у сучасний період;
- про концептуальні положення у творчості відомих сучасних майстрів, їх теоретичні твори;

вміти:

- визначити основні теоретичні положення у архітектурі різних напрямків;
- виявити час та країну походження споруди;
- описати особливості того чи іншого напрямку або авторської манери;
- розуміти архітектурні та мистецтвознавчі терміни та користуватися ними;
- знайти характерні прояви теорії у стилі, жанрі або творі;
- зазначити приналежність майстра стилістичному напрямку або школі;
- визначити автора споруди, концепції або декларації;
- визначати та пояснювати власні творчі позиції, вести професійні діалоги за темами дисципліни.

3. ЦІЛІ ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Мета навчального курсу «Актуальні тенденції організації архітектурно-ландшафтного середовища» полягає в поглибленому ознайомленні здобувачів із змістом та конкретними проявами художнього та інженерно-технічного розвитку протягом останнього десятиріччя ХХ – початку ХХІ ст. в галузях архітектури та містобудування, що є необхідними умовами для успішного вирішення навчальних завдань на старших курсах та у дипломному проєктуванні в рамках освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», а також в подальшому професійному розвитку та практиці.

Програмою дисципліни передбачено виконання наступних вправ:

у модулі 1: «Презентація себе, як архітектора/творчої особистості», з виконанням *мудборду* «Я – МАЙБУТНІЙ АРХІТЕКТОР, що мене надихає в сучасній архітектурі?»»

у модулі 2: «Розвиток навичок породження актуальних архітектурних / містобудівних ідей» з виконанням *мудборду* про ідею вирішення локальної проблеми міста (формально-просторової, просторово-ландшафтної, екологічної, тощо)

Кожне завдання відрізняється своєю специфікою, яка виникає через постановку теми/розроблюваної проблеми.

4. ВІДОМОСТІ ТА ПОРАДИ ЩОДО МУДБОРДІВ

4.1. Область використання

4.1.1 У навчальному процесі мудборд використовується для представлення загального настрою та тематики архітектурного проектування. Мудборд – це візуальне подання дизайн-проекту чи особистих устремлінь здобувача, його планів та ідей на задану тему.

4.1.2 Мудборди створюються як перед початком проектування, так і у самому творчому процесі. Вони можуть бути використані на різних етапах роботи, щоб можна було внести поправки, перш ніж робота над проектом буде завершена.

4.1.3 Мудборд – не щось раз і назавжди завершене. Дошку настроїв можна постійно змінювати, залежно від обставин, що впливають на творчість, та/або у зв'язку зі змінами якихось обставин, або узгодженнями із замовниками.

4.1.4 Мудборд, виконаний здобувачем, доцільно фіксувати (фотографувати) на різних стадіях роботи, відстежуючи розвиток творчої думки та зміни у її напрямку.

4.2. Цілі мудбордів

4.2.1 Головна мета створення мудборду – запустити творчий пошук, подолати страх чистого листа у здобувача. Під час першого знайомства із заданою темою студент має зрозуміти її справжню/головну суть, використовувати фантазію та виявити з найбільшою виразністю своє ставлення до теми.

4.2.2 Мудборд – це своєрідне прев'ю майбутнього проекту. Він допомагає презентувати та узгодити з викладачем/замовником візуальні складові майбутнього проекту.

4.2.3 У нашому випадку (завдання №1), ми використовуємо мудборд як дошку-декларацію власної творчої позиції, що буде змінюватися/розвиватися разом зі зростанням професійної майстерності

4.3. Порядок виконання та зміст роботи

4.3.1 Процес вираження первинних настроїв, почуттів, пов'язаних із темою проектування, є індивідуальний. Тому мудборд виконується без втручання викладача, з метою не порушити початку творчого пошуку.

Мудборд за технікою виконання – колаж, що складається з зображень, які надихають та асоціативно передають головну думку/ідею, але не демонструють рішення буквально. До цього колажу можна і потрібно включити ті графічні матеріали, які чітко дадуть зрозуміти, яким буде дух та настрої проекту; або яку основну якість має те, що представляє мудборд.

4.3.2 У роботі над мудбордом допоможуть наступні поради.

- *Пошук у цифровому просторі.*

Для створення мудборду найпростіше і найпривабливіше звернутися до Google Images. Але не варто зациклюватись на віртуальному просторі. Для натхнення можна пошукати в інтернеті мудборди інших людей, які поділилися своїми доробками в соцмережах. Але не слід використовувати чужі ідеї. Перегляд готових бордів варто використовувати як поштовх до власних нових оригінальних ідей.

- *Творчість у реальному світі.*

Далі необхідно вийти із цифрового світу та переміститися в реальність. Мудборди в реальному світі, виконані власними руками, як правило, вільніші за стилем. Вони вимагають додаткової емоційної іскри, яка є вирішальним чинником у творчості.

Традиційно дошки настроїв виконуються на пінопластових листах, до яких клеять вирізані скальпелем картинки. Такий спосіб може виявитися не найзручнішим, особливо якщо ви не дуже впевнено справляєтеся з лезом (його завжди можна замінити ножицями), але це дуже сильний інструмент презентації. Тактильна складова вирізаних та приклеєних до дошки елементів посилює емоційне послання всієї історії. Крім того, на таких дошках зручно замінювати зображення та інші деталі.

- *Фотографування та пошук нових вражень*

Варто використовувати камеру на вашому смартфоні, щоб знімати все, що може вас надихнути: птах у польоті, чудовий приклад друкарні на вивісці, незвичайна кладка на фасаді будівлі тощо.

Не обов'язково потрібні професійні фотографії – просто накопичуйте думки, враження, теми та відчуття.

- *Побудова базового концепту довкола ключового зображення*

Створюючи мудборд, слідкуйте за тим, щоб картинки були пов'язані заданою темою та змістом. Ви повинні приділити увагу в першу чергу ключовим зображенням, оточуючи і доповнюючи їх другорядними, дрібнішими картинками, які посилюють тему.

При сприйнятті вашої дошки, увагу привертатимуть насамперед великі картинки, і викликатимуть питання, відповіді на які будуть давати дрібніші зображення. Якщо ви оточите головні великі зображення дрібнішими, другі виступлять у ролі, що пояснює та посилює основний посил.

- *Використання кольору*

Колір – основа створення мудборду. Підберіть кілька основних кольорів, які використовуватимуться в мудборді. Перевірте, наскільки вони поєднуються один з одним.

Використовуйте журнали з дизайну, архітектури та декору. Каталоги оздоблювальних матеріалів та будівельних магазинів допоможуть обрати функціональні елементи та деталі на дошці. У мудборд можуть входити зразки предметів, зображення, написи тощо.

- *Текстові доповнення*

Не ігноруйте силу слова. Використовуйте декілька слів, на яких зупиниться погляд. Такі написи дають змогу замислитися. Великі слова, розташовані поруч, створюють ефект драматизму, задають тон і багато чого означають у проекті.

також можна розмістити коротке висловлювання, девіз, слоган, що відповідатимуть вашій головній ідеї.

- *Очевидність теми*

Матеріали, що становлять мудборд, повинні бути влучними і легко зрозумілими, а також мати точку дотику. Прагніть до того, щоб оточуючі зрозуміли ваш задум, тому уникайте розлогих і не до кінця зрозумілих образів. Зовсім непросто бути конкретним і зрозумілим, використовуючи зображення у спробах піднести своє бачення, але це вміння необхідно розвивати. Головну ідею глядач має зрозуміти з мудборду без додаткових пояснень.

- *Провокація емоційного відгуку*

Презентація мудборда по можливості має викликати емоційний відгук. Для цього особливо підходять речі з реального світу, пов'язані з реальними обставинами. Якщо вас надихнув пляж, візьміть із собою черепашку. Якщо ваш момент осяяння стався в автобусі, використовуйте квиток. Такі речі інтригують та викликають емоційний відгук.

- *Необхідність зробити ідею зрозумілою*

Надмірна самовпевненість може знецінити всю вашу роботу. Аудиторія має сприймати вашу ідею безпомилково. Ваше завдання – донести задум максимально зрозуміло. Тому, якщо є підозри, що потрібно більше матеріалу, щоб ваша ідея стала очевидною, обов'язково витратите час на його пошуки.

- *Тестування мудборду*

Необхідно влаштовувати перевірку своєї роботи. Показуйте мудборд колегам по групі, друзям до презентації та дивіться на їхню реакцію. Якщо слухачі і глядачі занадто часто запитують, що означає та чи інша картинка, можливо, вона знаходиться не на своєму місці або її треба замінити.

- *Презентація*

Підготуйтеся до презентації мудборду, продумайте виступ. Вашу роботу представляйте особисто. Розповідати про настрої та тему дошки може тільки той, хто цим займався, тільки ви можете донести ідеї точно та повно

4.4. Оформлення мудборда

Мудборд має бути сформований на аркуші формату А2 у комп'ютерній програмі, або у вигляді колажу на ватмані, картоні або пінопласті тощо.

Склад мудборду: 1) фотографії або ілюстрації; 2) колірні схеми; 3) шрифти; 4) текстури матеріалів; 5) слогани та заголовки.

Мудборд має містити напис із темою та підпис у нижньому правому кутку із зазначенням шифру академгрупи та прізвища та ініціалів автора.

Приклади оформлення мудбордів наведено у додатку А.

ВИСНОВКИ

Мудборди (або дошки настроїв) – чудовий спосіб висловити ідею, яку ви хочете продемонструвати/втілити, через образи та картинки.

Мудборд – це робочий інструмент, який допомагає визначити середовище майбутнього об'єкта, знайти приблизне графічне рішення, побачити художньо-композиційний напрямок проєкту. Оволодіння цією технікою дозволить здобувачеві не лише розкрити всі свої креативні можливості, а й допоможе доносити свої твори ідеї в подальшому навчанні та професійній роботі.

Мудборд – це первісний/стадійний етап у творчому процесі, коли всі враження ще не проявлені в матеріальному полі та відчуються лише на рівні емоцій. Переваги мудборда не здатні замінити детально розроблені проєктні рішення, що вимагають часу на виконання та освоєння цілого ряду спеціальних знань. Тільки їх поєднання у процесі навчання може призвести до формування фахівця, здатного впевнено вирішувати проєктні завдання.

Список джерел інформації

1. Пундик Я.Л. Как понимать «выразительность» искусства/ Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. — Харків: ХХІІІ, 2010. — № 1. — С. 187-195.
2. Контексти візуальної культури: основні засоби виразності в мистецтві
3. Лісовий В. С. Відображення // Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. Т. 4. URL: <https://esu.com.ua/article-34402> (дата перегляду: 08.01.2023)
4. Психіка в світлі теорії відображення. <https://ua.waykun.com/articles/psihika-v-svitli-teorii-vidobrazhennja.php>
5. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156 с. ISBN 978-617-511-221-2
6. Чинь Франсіс Д.К. Архітектура: форма, простір, композиція. – "Видавництво Аст", 2010 – 432 с.

Інформаційні джерела

<https://www.pinterest.com/decor8/mood-boards/>

<https://www.pinterest.com/casadasamigas/mood-board/>

<https://www.pinterest.com/pin/12525705205576929/>

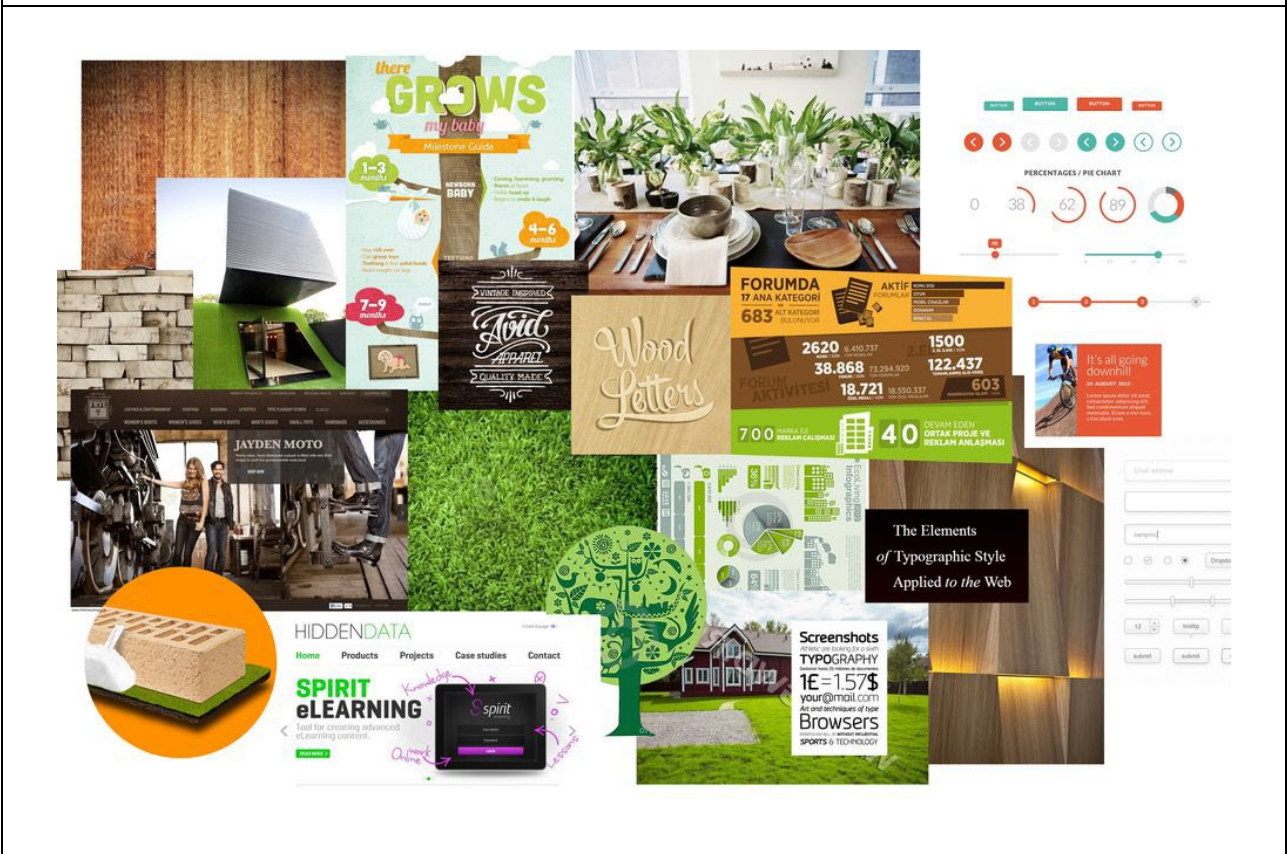
<https://www.archdaily.com/960594/the-art-of-visual-communication-12-tips-for-creating-powerful-mood-boards>

ДОДАТОК А

Приклади виконання мудбордів.

Всі зображення взяті у мережі інтернет та знаходяться у вільному доступі

OFFICE DESIGN STYLE 2

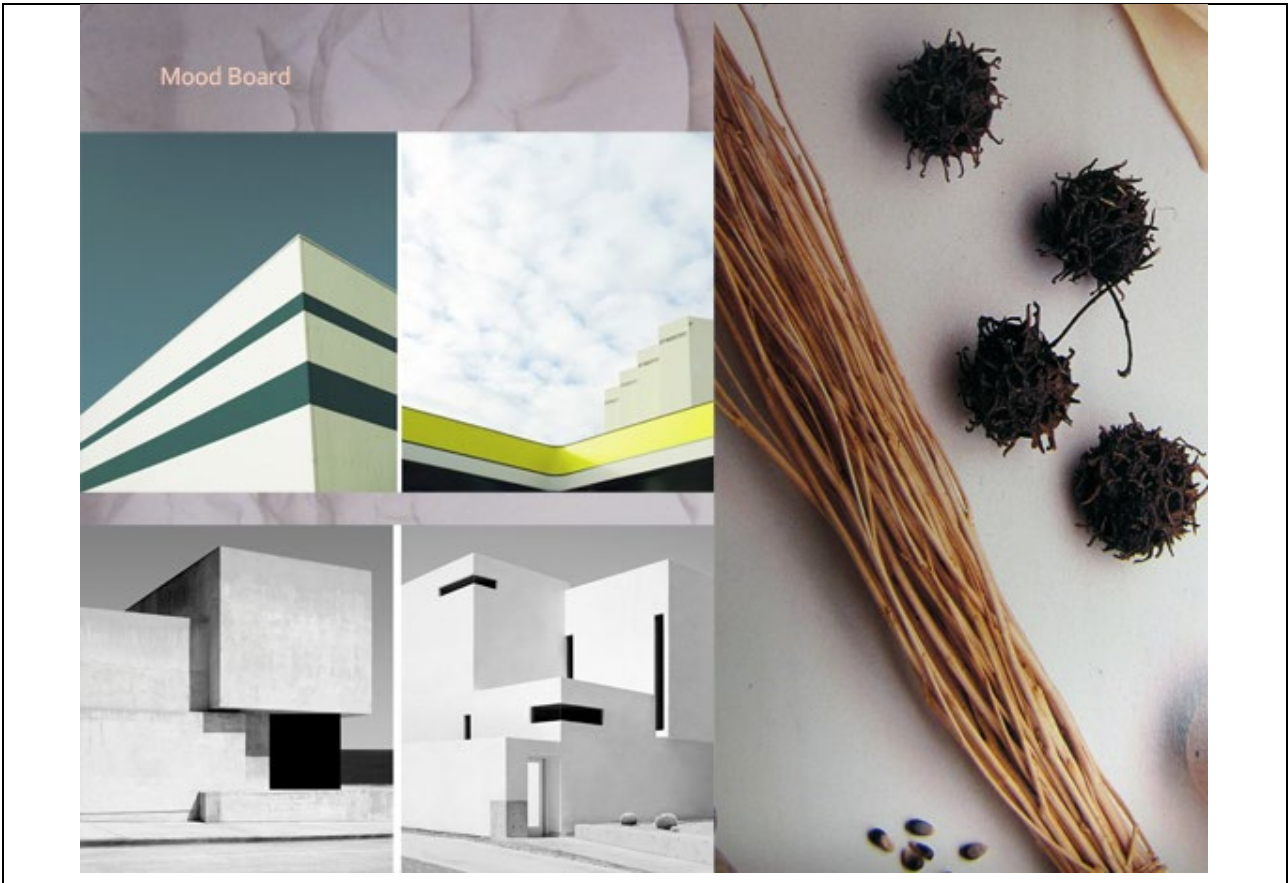

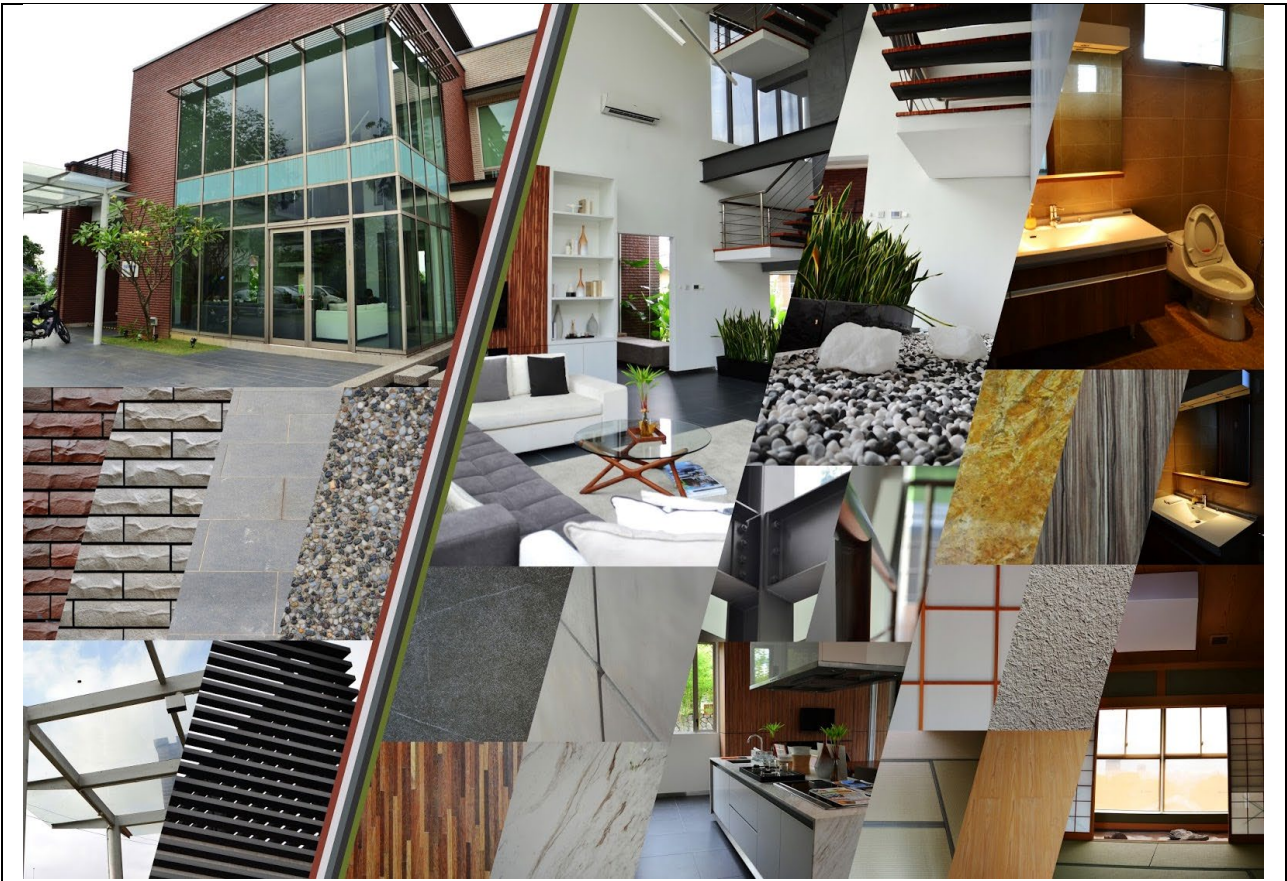
JUDIT HOLLO - J D E S I G N

MOOD BOARD

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання самостійних робіт за дисципліною «Актуальні тенденції організації архітектурно-ландшафтного середовища» для здобувачів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» третього року навчання за темою «Мудборд-презентація»

Укладач: Хороян Наталія Петрівна

Відповідальний за випуск Н. П. Хороян

За редакцією автора